

Да си припомним ,какво представлява едно множество:

Съвкупност от обекти,обединени под някакъв общ признак.

Дайте примери за множества от дадената снимка?

Пример1:

Множеството на столовете

Подмножества

Дефиниция:

Казваме че:

Едно множество A е подмножество на B , ако всички елементи на множеството A са елементи и на множеството B .

Записваме

$$A \subset B$$

Да се прегледат решенията на следните примери:

Зад.1 Нека A е множество на всички делители на 15 , а B – множество на всички делители на числото 30. Запиши множествата A и B и ги изобрази графично.Кое от тях се явяват подмножество на другото ?

Решение: $A = \{1, 3, 5, 15\}$

$B = \{1, 2, 3, 5, 6, 10, 15, 30\}$

A е подмножество на множеството B ($A \subset B$)

Зад.2 Нека A е множеството от всички цели числа, по-големи от -4 и помалки от 10 . Запишете най-голямото подмножество на множеството A , което съдържа само прости числа

Решение: $A = \{-3, -2, -1, 0, 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9\}$

$C = \{2, 3, 5, 7\}$

C е подмножество на множеството A ($C \subset A$)

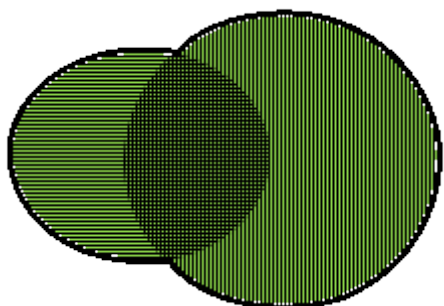
Домашна работа : У. Т., стр.52

Основни операции с множества

Сега ще дефинираме основните операции с множества - обединение, сечение, разлика. Тези операции приемат аргументи множества и връщат отново множество. Тоест, възможно е да дефинираме някакво множество като някаква операция с вече съществуващи множества.

Дефиниции:

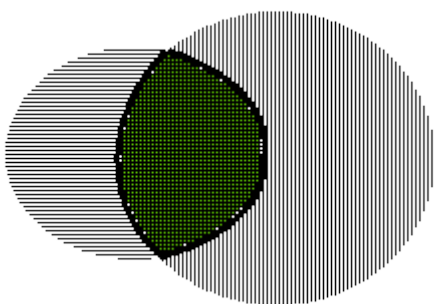
Обединение

Обединение на две множества A и B наричаме такова множество C, което съдържа всички елементи както от A, така и от B.
Забележете, че в едно множество **няма** повтарящи се елементи. Ако нещо се среща и в двете множества, то се взема веднъж.
Бележи се по следния начин:

$$C=A\cup B$$

Сечение

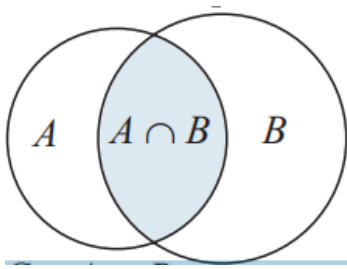

Сечение на две множества A и B наричаме такова множество C, което съдържа всички елементи, които принадлежат едновременно и на A, и на B.
Бележи се така:

$$C=A\cap B$$

Графично представяне на сечение на две множества:

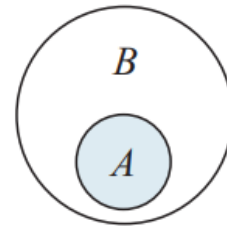
1. A и B са пресичащи се. 2. A и B са непресичащи се. 3. A е подмножество на B .

$$C = A \cap B$$

$$A \cap B = \emptyset$$

$$A = A \cap B$$

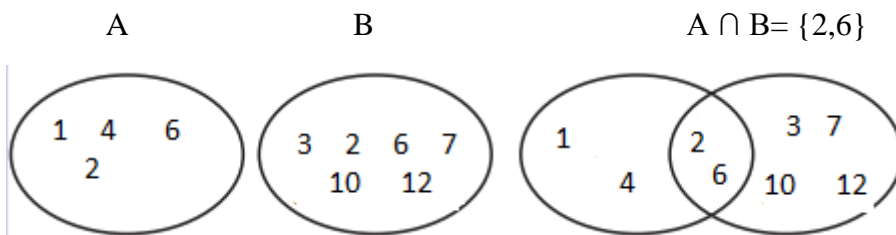
Да се прегледат решението на следния пример:

Задача1: Дадени са множествата $A = \{1, 2, 4, 6\}$ и $B = \{3, 2, 6, 7, 10, 12\}$.Намерете множествата:

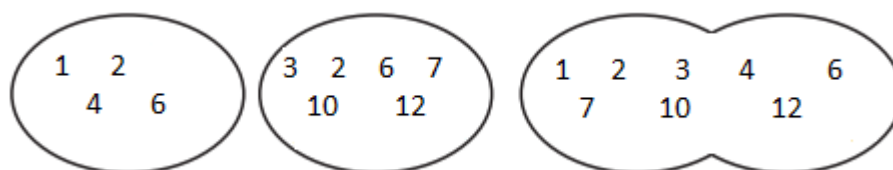
а) $A \cap B$;

б) $A \cup B$.

Решение: а)

б) A B $A \cup B = \{1,2,3,4,6,7,10,12\}$

Събития

Всяко явление протича при известни условия. Обратно, при определени условия протича някакво явление, но ние не сме в състояние да опишем всички условия, при които протича дадено явление.

Ние определяме само някои условия за протичането на дадено явление, което ще наричаме **събитие**. При реализирането на тези условия даденото събитие може да се сбъдне, а може и да не се сбъдне. Такова събитие, което при даден комплекс от условия може да се сбъдне, а може и да не се сбъдне, наричаме **случайно**.

Теорията на вероятностите се занимава с изследване закономерностите при случайните събития.

Видове събития

Сигурни(достоверни) събития

Ако при многократно повтаряне на даден комплекс от условия се реализира едно и също събитие, то се нарича сигурно или достоверно събитие.

Ето няколко примера. Ако подхвърлим с ръце еди тежък предмет нагоре, този предмет ще падне. Падането на предмета е сигурно събитие.

Пример 2: при падането на монета, върху която различаваме лицева и гербова страна, върху хоризонтална равнина тя не застава върху равнината отвестно, а пада върху една от страните си. Падането на монетата върху една от страните ѝ е сигурно събитие.

Пример 3: при подхвърляне върху хоризонтална равнина едно кубче застава върху една от стените си. Следователно сигурно събитие е падането на куба върху една стена. За конкретност вместо куб ще говорим за зар(кубче което се използва при хазартни игри), стените на които са номерирани от 1 до 6 посредством съответен брой точки. Събитието падане на зара върху стена с брой на точките, по-малък от 7 е сигурно събитие. Сигурните събития ще означаваме с буквата **U**.

Невъзможни събития

Ако при реализиране на определен комплекс от условия дадено събитие не се сбъдва, то се нарича невъзможно събитие.

Пример за невъзможно събитие е при падане върху хоризонтална равнина една монета да застане отвесно. Друг такъв пример е заставането на зар върху ръб или даже върху връх.

Невъзможно събитие е падането на зара върху стена със 7 точки.

Невъзможните събития ще означаваме с буквата **V**.

Множеството от всички възможни изходи при даден опит означаваме с Ω (четем „омега“).

С Ω се означава още достоверното събитие

Да се прегледат решението на следния пример:

Пример.1. Хвърляме една монета веднъж върху гладка повърхност. $\Omega = \{Л, Г\}$. Събитието $A = \{Л\}$ е случайно събитие, което може да се зададе по един от следните начини: при хвърляне на една монета се появява едно лице; или при хвърляне на една монета не се появява герб.

Пример.2. Хвърляме две различни монети веднъж. Тогава $\Omega = \{ЛЛ, ЛГ, ГЛ, ГГ\}$. Събитието $A = \{ЛГ, ГЛ\}$ е случайно събитие, което може да се зададе по един от следните начини: двете монети показват различни страни; пада се точно едно лице; пада се точно един герб.

Събитието $B = \{\text{пада се най-много един герб}\}$ има три благоприятни изхода

$B = \{ЛЛ, ЛГ, ГЛ\}$.

Пример.3. Хвърляме един зар веднъж. Тогава $\Omega = \{1, 2, 3, 4, 5, 6\}$.

Събитието $A = \{\text{падат се четен брой точки}\}$ има три благоприятни изхода $A = \{2, 4, 6\}$.

Събитието $B = \{\text{падат се нечетен брой точки}\}$ има три благоприятни изхода $B = \{1, 3, 5\}$.

Пример.4. Хвърляме два различни зара веднъж. Тогава $\Omega = \{(1,1), (1,2), (1,3), (1,4), (1,5), (1,6), (2,1), \dots, (2,6), (3,1), \dots, (6,6)\}$. $|\Omega| = 6 \cdot 6 = 36$.

Събитието $A = \{\text{поне единият зар показва една точка}\} = \{(1,1), (1,2), (1,3), (1,4), (1,5), (1,6), (2,1), (3,1), (4,1), (5,1), (6,1)\}$ има 11 благоприятни изхода, $|A| = 11$.

Събитието $B = \{\text{сумата от точките на двата зара е 7}\} = \{(1,6), (2, 5), (3, 4), (4, 3), (5,2), (6,1)\}$ има шест благоприятни изхода $|B| = 6$.

Събитието $C = \{\text{сумата от точките на двата зара е повече от 10}\} = \{(5,6), (6, 5), (6, 6)\}$ има три благоприятни изхода $|C| = 3$.

Пример.5. Две деца хвърлят зар, дотогава, докато се паднат 6 точки. Нека с $У$ означим падането на 6 точки, а с $Н$ - падането на различен брой от 6 . Тогава е безкрайно изброимо множество $= \{У, НУ, ННУ, \dots\}$. Събитието $A = \{\text{първото дете печели играта}\} = \{У, ННУ, НННУ, \dots\}$.

08.05/ 11.05.2020г. 115 Вероятност на случайно събитие
116 Вероятност на случайно събитие.Упражнение

Класическа вероятност

Ако при даден опит има n възможни изхода и m от тях са благоприятни за събитието A , то вероятността за настъпване на събитието A се нарича отношението на броя на благоприятните към броя на възможните изходи.

$$P(A) = \frac{m}{n} = \frac{\text{броя на благоприятните събития}}{\text{броя на всички възможности}}$$

За **вероятността** са изпълнени следните **свойства**:

- Вероятността на достоверното събитие е единица: $P(\Omega) = 1$.
- Вероятността на невъзможното събитие е нула: $P(\emptyset) = 0$.
- За вероятността на кое да е събитие A е в сила: $0 \leq P(A) \leq 1$.

Задача.1 В една кутия има 8 бели, 10 зелени и 12 червени топки. Изважда се по случаен начин една топка. Каква е вероятността извадената топка:

- а) да е червена; б) да не е червена?

Решение: Всички възможности са $n = 8 + 10 + 12 = 30$.

а) Благоприятните възможности за събитието „извадената топка е червена” са $m = 12$

Търсената вероятност е $P = \frac{12}{30} = \frac{4}{10} = 0,4$

б) Благоприятните възможности за събитието „извадената топка не е червена” са $m = 8 + 10 = 18$, т.е. топката може да бъде бяла (8 възможности) или зелена (10 възможности).

Търсената вероятност е $P = \frac{18}{30} = \frac{6}{10} = 0,6$

Домашна работа : У. Т., стр.55/56